



UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Sytuacja rodzinna i spadkowa człowieka i jej ujawnianie w aktach stanu cywilnego

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Administracja - przedmioty do wyboru		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 10ADMPWS.28N.16321.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Prawa i Administracji		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Sandra Hildebrandt, Joanna Haberko		
Prowadzący zajęcia	Joanna Haberko		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przyswojenie przez studentów wiedzy w zakresie prawa spadkowego oraz prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz wiedzy o rejestracji zdarzeń związanych z sytuacją rodzinną i spadkową człowieka.

Wymagania wstępne

Wiedza z części ogólnej prawa cywilnego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	potrafi zdefiniować i wyjaśnić podstawowe pojęcia z zakresu prawa rodzinnego i spadkowego; w szczególności zdefiniować czym jest rodzina i więzi rodzinne;	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test
W2	potrafi zdefiniować instytucję małżeństwa, wskazać formy jego zawarcia, a także omówić prawa i obowiązki małżonków oraz wyjaśnić kiedy dopuszczalny jest rozwód a kiedy separacja;	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test
W3	potrafi przedstawić sposoby ustalania pochodzenia dziecka w tym ustalania pochodzenia w sytuacji wspomaganej medycznie prokreacji i omówić zasady rządzące ujawnianiem pochodzenia w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test
W4	potrafi wskazać jakie prawa i obowiązki obejmuje władza rodzicielska i kiedy dopuszczalna jest ingerencja sądu oraz jak realizować zasadę dobra dziecka;	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test
W5	potrafi zdefiniować instytucję przysposobienia i wskazać jej rodzaje oraz wskazać jak ujawnia się przysposobienie w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test
W6	potrafi zdefiniować zasady rządzące ujawnianiem sytuacji rodzinnoprawnych i prawnospadkowych w aktach stanu cywilnego; omówić rodzaje wpisów do akt stanu cywilnego;	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test
W7	potrafi omówić sytuacje ujawniania w aktach stanu cywilnego oraz te, które nie są w nich ujawniane (sytuacje majątkowe między małżonkami, ustroje majątkowe, ustrój przymusowy);	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test
W8	potrafi zdefiniować sytuację prawnosпадkową człowieka oraz omówić zasady ujawniania śmierci w aktach stanu cywilnego; zdefiniować pojęcia zdolności do dziedziczenia i wskazać podstawy dziedziczenia; wskazać różnicę pomiędzy śmiercią człowieka a uznaniem za zmarłego i stwierdzeniem zgonu i ich ujawnianiem w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test
W9	potrafi omówić sytuację prawnosпадkową członków rodziny w razie dziedziczenia z ustawy i testamentu; umieć sporządzić testament; dokonać analizy treści testamentu wskazując poszczególne jego elementy; wskazać kręgi spadkobierców ustawowych; obliczyć zachowki potencjalne, dokonać działu spadku	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test
W10	potrafi zdefiniować sytuacje prawnosпадkowe nieujawniane w aktach stanu cywilnego (przyjęcie i odrzucenie spadku, zrzeczenie się dziedziczenia) oraz wskazać wpływ tych czynności na odpowiedzialność za długi spadkowe	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W11	potrafi omówić sytuację osób zainteresowanych potomstwem w razie stosowania technik medycznie wspomaganej prokreacji; wskazać zasady rządzące ujawnianiem tych faktów w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test
W12	potrafi omówić sytuację człowieka w razie zmiany płci oraz zmiany imienia i nazwiska oraz zdefiniować zasady rządzące ujawnianiem tych faktów w aktach stanu cywilnego	ADM_K2_W01, ADM_K2_W02, ADM_K2_W05, ADM_K2_W06	Kolokwium pisemne, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zdefiniować i wyjaśnić podstawowe pojęcia z zakresu prawa rodzinnego i spadkowego; w szczególności zdefiniować czym jest rodzina i więzi rodzinne;	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test
U2	potrafi zdefiniować instytucję małżeństwa, wskazać formy jego zawarcia, a także omówić prawa i obowiązki małżonków oraz wyjaśnić kiedy dopuszczalny jest rozwód a kiedy separacja;	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test
U3	potrafi przedstawić sposoby ustalania pochodzenia dziecka w tym ustalania pochodzenia w sytuacji wspomaganej medycznie prokreacji i omówić zasady rządzące ujawnianiem pochodzenia w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test
U4	potrafi wskazać jakie prawa i obowiązki obejmuje władza rodzicielska i kiedy dopuszczalna jest ingerencja sądu oraz jak realizować zasadę dobra dziecka;	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test
U5	potrafi zdefiniować instytucję przysposobienia i wskazać jej rodzaje oraz wskazać jak ujawnia się przysposobienie w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test
U6	potrafi zdefiniować zasady rządzące ujawnianiem sytuacji rodzinnoprawnych i prawnospadkowych w aktach stanu cywilnego; omówić rodzaje wpisów do akt stanu cywilnego;	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test
U7	potrafi omówić sytuacje ujawnianie w aktach stanu cywilnego oraz te, które nie są w nich ujawniane (sytuacje majątkowe między małżonkami, ustroje majątkowe, ustrój przymusowy);	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test
U8	potrafi zdefiniować sytuację prawnosпадkową człowieka oraz omówić zasady ujawniania śmierci w aktach stanu cywilnego; zdefiniować pojęcia zdolności do dziedziczenia i wskazać podstawy dziedziczenia; wskazać różnicę pomiędzy śmiercią człowieka a uznaniem za zmarłego i stwierdzeniem zgonu i ich ujawnianiem w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test
U9	potrafi omówić sytuację prawnosпадkową członków rodziny w razie dziedziczenia z ustawy i testamentu; umieć sporządzić testament; dokonać analizy treści testamentu wskazując poszczególne jego elementy; wskazać kręgi spadkobierców ustawowych; obliczyć zachowki potencjalne, dokonać działu spadku	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U10	potrafi zdefiniować sytuacje prawnośpadkowe nieujawniane w aktach stanu cywilnego (przyjęcie i odrzucenie spadku, zrzeczenie się dziedziczenia) oraz wskazać wpływ tych czynności na odpowiedzialność za długi spadkowe	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test
U11	potrafi omówić sytuację osób zainteresowanych potomstwem w razie stosowania technik medycznie wspomaganej prokreacji; wskazać zasady rządzące ujawnianiem tych faktów w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test
U12	potrafi omówić sytuację człowieka w razie zmiany płci oraz zmiany imienia i nazwiska oraz zdefiniować zasady rządzące ujawnianiem tych faktów w aktach stanu cywilnego	ADM_K2_U01, ADM_K2_U05, ADM_K2_U06	Kolokwium pisemne, Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi zdefiniować i wyjaśnić podstawowe pojęcia z zakresu prawa rodzinnego i spadkowego; w szczególności zdefiniować czym jest rodzina i więzi rodzinne;	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test
K2	potrafi zdefiniować instytucję małżeństwa, wskazać formy jego zawarcia, a także omówić prawa i obowiązki małżonków oraz wyjaśnić kiedy dopuszczalny jest rozwód a kiedy separacja;	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test
K3	potrafi przedstawić sposoby ustalania pochodzenia dziecka w tym ustalania pochodzenia w sytuacji wspomaganej medycznie prokreacji i omówić zasady rządzące ujawnianiem pochodzenia w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test
K4	potrafi wskazać jakie prawa i obowiązki obejmuje władza rodzicielska i kiedy dopuszczalna jest ingerencja sądu oraz jak realizować zasadę dobra dziecka;	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test
K5	potrafi zdefiniować instytucję przysposobienia i wskazać jej rodzaje oraz wskazać jak ujawnia się przysposobienie w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test
K6	potrafi zdefiniować zasady rządzące ujawnianiem sytuacji rodzinnoprawnych i prawnośpadkowych w aktach stanu cywilnego; omówić rodzaje wpisów do akt stanu cywilnego;	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test
K7	potrafi omówić sytuacje ujawniania w aktach stanu cywilnego oraz te, które nie są w nich ujawniane (sytuacje majątkowe między małżonkami, ustroje majątkowe, ustroj przynusowy);	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test
K8	potrafi zdefiniować sytuację prawnośpadkową człowieka oraz omówić zasady ujawniania śmierci w aktach stanu cywilnego; zdefiniować pojęcia zdolności do dziedziczenia i wskazać podstawy dziedziczenia; wskazać różnicę pomiędzy śmiercią człowieka a uznaniem za zmarłego i stwierdzeniem zgonu i ich ujawnianiem w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K9	potrafi omówić sytuację prawnospadkową członków rodziny w razie dziedziczenia z ustawy i testamentu; umieć sporządzić testament; dokonać analizy treści testamentu wskazując poszczególne jego elementy; wskazać kręgi spadkobierców ustawowych; obliczyć zachowki potencjalne, dokonać działu spadku	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test
K10	potrafi zdefiniować sytuacje prawnospadkowe nieujawniane w aktach stanu cywilnego (przyjęcie i odrzucenie spadku, zrzeczenie się dziedziczenia) oraz wskazać wpływ tych czynności na odpowiedzialność za długi spadkowe	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test
K11	potrafi omówić sytuację osób zainteresowanych potomstwem w razie stosowania technik medycznie wspomaganą prokreacji; wskazać zasady rządzące ujawnianiem tych faktów w aktach stanu cywilnego;	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test
K12	potrafi omówić sytuację człowieka w razie zmiany płci oraz zmiany imienia i nazwiska oraz zdefiniować zasady rządzące ujawnianiem tych faktów w aktach stanu cywilnego	ADM_K2_K01, ADM_K2_K04	Kolokwium pisemne, Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Pojęcie i podstawowe zasady prawa rodzinnego oraz ochrona rodziny w świetle standardów międzynarodowych i Konstytucji RP. Zasada szczególnej ochrony małżeństwa i rodziny, zasada monogamii, zasada trwałości małżeństwa i rodziny, zasada heteroseksualności małżeństwa, zasada świeckości prawa rodzinnego, zasada równouprawnienia małżonków i rodziców. Pojęcie: stanu cywilnego, małżeństwa, powinowactwa, pokrewieństwa, dobra dziecka.	W1, W10, W11, W12, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U10, U11, U12, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K10, K11, K12, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9	Wykład
2.	Instytucja małżeństwa. Formy zawarcia: przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, przed duchownym. Przeshkody małżeńskie: wiek, bigamia, ubezwłasnowolnienie całkowite, choroba psychiczna, pokrewieństwo, powinowactwo, przysposobienie. Wady oświadczenia woli zawarcia małżeństwa: błąd co do tożsamości, stan wyłączający świadomość, groźba. Prawa i obowiązki małżonków.	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład
3.	Ustanie małżeństwa. Rozwód: przesłanki, treść wyroku rozwodowego, skutki rozwodu.	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład
4.	Ustalenie pochodzenia dziecka: macierzyństwo, ojcostwo dziecka małżeńskiego, ojcostwo dziecka pozamałżeńskiego. Ustalenie pochodzenia dziecka poczętego z wykorzystaniem metod wspomaganą medycznie prokreacji	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład
5.	Władza rodzicielska. Pojęcie i zakres. Ingerencja sądu we władzę rodzicielską (zawieszenie, ograniczenie, pozbawienie). Pojęcie kontaktów z dzieckiem.	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Instrumenty prawne wspierania rodzin i piecza zastępcza – zastosowanie i formy.	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład
7.	Prawa i obowiązki alimentacyjne między członkami rodziny oraz pomoc państwa udzielana osobom uprawnionym.	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład
8.	Przysposobienie. Procedura, rodzaje, skutki.	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład
9.	Ustroje majątkowe małżeńskie	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład
10.	Zdolność do dziedziczenia. Podstawy powołania do dziedziczenia w polskim prawie spadkowym: dziedziczenie ustawowe, dziedziczenie testamentowe.	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład
11.	Formy testamentu. Zwyczaj – własnoręczny, urzędowy, notarialny. Testamenty szczególne.	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład
12.	Rozrządzenia testamentowe. Powołanie spadkobiercy. Zapis zwykły. Zapis windykacyjny. Polecenie. Podstawienie. Wyłączenie przyrostu. Testament negatywny. Wykonawca testamentu. Wydziedziczenie	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład
13.	Zmiana płci	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład
14.	Stan cywilny i jego ujawnianie. Rola kierownika USC.	W1, W2, W5, W6, U1, U5, U6, K1, K4	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	bardzo dobry (bdb; 5,0): dobry plus (+db; 4,5): dobry (db; 4,0): dostateczny plus (+dst; 3,5): dostateczny (dst; 3,0): niedostateczny (ndst; 2,0):

Literatura

Obowiązkowa

1. Zarys prawa cywilnego, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa, najnowsze wydanie.

Dodatkowa

1. J. Łukasiewicz, R. Łukasiewicz, Instytucje prawa rodzinnego, Warszawa, najnowsze wydanie
2. T. Smoczyński: Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa najnowsze wydanie
3. J. Piątkowski, B. Kordasiewicz: Prawo spadkowe. Zarys wykładu, Warszawa najnowsze wydanie

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	15
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie do egzaminu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ADM_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dalszego kształcenia się i rozwoju zawodowego; podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich)
ADM_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do posługiwania się zdobytą wiedzą w pracy zawodowej z zachowaniem zasad etycznych
ADM_K2_U01	Absolwent/ka potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać pojęcia prawne, ekonomiczne z zakresu nauk prawnych wykładanych w ramach studiów administracyjnych; posługiwać się terminologią z zakresu poszczególnych dziedzin będących przedmiotem studiów
ADM_K2_U05	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wykonywać pracę na wyższych szczeblach zarządzania w administracji rządowej i samorządowej, a także w jednostkach gospodarczych, w instytucjach pozarządowych, organach partii politycznych placówkach kulturalnych, oświatowych, leczniczych itd., jak również pełnić funkcje kierownicze w służbie cywilnej; wykorzystywać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej
ADM_K2_U06	Absolwent/ka potrafi sprawnie posługiwać się zaawansowaną wiedzą z zakresu prawa umożliwiającą samodzielne rozwiązywanie problemów, opracowywanie i wdrażanie programów, organizowanie zespołów pracowniczych i kierowanie nimi oraz podejmowanie decyzji respektujących prawa człowieka i standardy etyczne; przygotować dokumenty i prace pisemne dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł
ADM_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym charakter nauk z dziedziny administracji i prawa oraz ich miejsce w systemie nauk społecznych, a także typowe rodzaje struktur i instytucji społecznych (politycznych, prawnych i ekonomicznych) i ich istotne elementy
ADM_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony poszczególne dziedziny prawa ze szczególnym uwzględnieniem nauk prawno-administracyjnych, w tym normy i reguły (prawne, organizacyjne, zawodowe, moralne, etyczne) organizujące struktury i instytucje społeczne oraz rządzące nimi prawidłowości i sposoby działania; w stopniu pogłębionym genezę i ewolucję poszczególnych instytucji społecznych; poglądy przedstawicieli doktryny dotyczących wybranych instytucji prawnych
ADM_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony terminologię z zakresu poszczególnych dziedzin będących przedmiotem studiów
ADM_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób rozszerzony status człowieka jako podmiotu prawa krajowego i międzynarodowego, z uwzględnieniem określenia przysługujących mu praw i zasad ich ochrony